



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutioes Morales

In Quibus Vnivers[ae] Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

13. De die festo Sanctæ Trinitatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

77

Matth. 28. Sicut illud *Matth. ult. Data est vobis omnis potestas in celo & in terra*, ita accipiendum est, non quod tunc caro sibi datam habere coepit, sed quod ex eo tempore sit mundo declaratum, cum omnem potestatem in celo habere, & in terra, quam olim ab aternitate habebat cum Patre, & Spiritu sancto. Item, sedere ad dexteram Patris, conuenit etiam Christo quatenus homo est. Ita videntur docere Ambrosius *lib. 2. de Fide cap. 4.* Augustinus *lib. contra sermo. Arria. cap. 12.* Athanasius *lib. de salutari Christi aduentu.* Hieron. in *Psal. 100.* Rufinus in *exposit. Symboli.* Tertul. *lib. contra Praxeam. c. 3. S. Tho. 3. par. qu. 58. ar. 3.* Et tunc duplex est sensus: vel quod Christus ut homo, sit in potioribus bonis Patris, ita ut ceteris omnibus præcellat, vel quod Christus, ut homo ratione personæ & vniuersis hypostaticæ sit in æquali maiestate, & honore cum Patre.

Porro ad id, quod in principio obiectionum est de Patre, & Spiritu sancto, Respondet S. Thomas *tertia par. q. 58. ar. 2. ad 3.* Pater nullo modo dici potest, quod sedeat ad dexteram Filij, vel Spiritus sancti: quia Filius, & Spiritus sanctus trahunt originem à Patre, & non è conuerso: & sedere ad dexteram (dicitur in corpore articuli) non solum distinctionem personalem importat, sed etiam originis ordinem. Deinde dicitur. Sed Spiritus sanctus, proprie dici potest sedere ad dexteram Patris, & Filij secundum sensum prædictum, nempe, quia habet eandem diuinitatis gloriam, & omnipotentiam cum Patre, & Filio, licet secundum quandam appropriationem attribuaturs Filio, cui appropriatur aequalitas, sicut Patri vniuersus, & Spiritui sancto vniuersus, & qualitates conueniunt. Sic ille.

Decimo tertio quaeritur, Qua ratione, hoc quod est Christum sedere ad dexteram Patris, significet, eum esse in eadem diuinitate, & æqualitate, in qua Pater est? Nam in humanis, cum sunt duo tantum simul, is qui maior est, dextrum laus tenet: ut res sunt, is qui maximus est, in medio consistit. Quidam recentiores in hac difficultate soluenda multa dixerunt, sed reuera plene non explanarunt, quo modo sedere ad dexteram Patris, sic eandem diuinitatem, & æqualitatem habere, quam Pater habet. Reuera breuiter res hæc sic se habet. Dextera apud Hebræos metaphorice potentiam significat, quia apud nos maior est in dextera, quam in sinistra potentia, & virtus: & propterea dextera in Deo significat eius potentiam. Et quia potentia Dei est in mensura, & infinita, cum dextera Deo per metaphoram tribuitur, significat eius potentiam, maiestatem & infinitum imperium. Cum ergo dicitur Christus sedere ad dextram Patris, id est, ac si diceretur, esse in eius omnipotentia, maiestate, in imperio.

Decimo quarto quaeritur, Quænam metaphora sit in verbo sedendi: sicut esse diximus in nomine dexterae sedere in celo Christus dicitur, non tam propter habitum corporis, qui si spectetur, stare magis, quam sedere videtur. Stephanus enim eum stantem se vidisse testatur: sed etiam quia stare perfecti, & bene volentis est, sedere autem vel iacere, infirmi, languidi, aut lassus est: neque enim nisi aut quiescendi, aut cibi, somniue capiendi, aut alterius necessitatis causa sedemus, aut iacemus, stare naturalis homini habitus est, qualem in Beatis omnibus esse, probabile creditur. Sedere igitur Christus dicitur, per metaphoram: sedetur post pugnam, sedetur post victoriam: Sedet, qui triumphat, sedet, qui regnat, sedet, qui iudicat in tribunali. Sedet igitur Christus, quia antea pugnavit: sedet, quia victoriam adeptus, sedet, quia triumphauit: denique sedet, quia vna cum Patre regnat, gubernat, & iudicat. Obseruauit Irenæus *lib. 3. cap. 9. fidei Orthodoxæ*, Marcum Euangelistam ideo addidisse: *Et sedet à dextris Dei*, quod alij Euangelistæ præremiserunt: ut ostenderet impletum in eo esse vaticinium Dauidis *Psalmo 109. Dixit Dominus Domino meo: sede à dextris meis.*

CAP. XIII

De die festo Sanctissimæ Trinitatis.

PRIMO quaeritur, Quam antiqua sit huiusmodi celebritas in Ecclesia Dei? In Ecclesia Romana non est

hæc quæritur eodem ant. qua, & vetus, in alijs autem Ecclesijs verusissima est, & antiquissima. Albinus, Caroli Magni, & Ludouici Pij Imperatorum temporibus compositum fertur Ecclesiasticum officium de sanctissima Trinitate, videlicet Responsorium, Antiphonas, Missam, & Sequentiam, ut vocant. sic Durandus in *Rationali Diuino officiorum li. 6. ca. 114.* Item in Romana Ecclesia ante Alexandri II. sæculum, dies hic non celebratur, ut festus, & sacer, quia Ecclesia Romana, putabat se hunc rei satisfacere, singulis dieb. Dominicis hunc diem festum celebrando. In cap. Quoniam de Ferijs sic ait Alexander III. *Præterea Festiuitas sanctæ Trinitatis, secundum consuetudines diuersarum regionum à quibusdam consueuit in Octauis Pentecostes, ut in alijs Dominica prima ante aduentum Domini celebrari: Ecclesia siquidem Romana in usu non habet, ut in aliquo tempore celebret specialiter huiusmodi festiuitatem, cum singulis diebus Gloria Patri, & Filio & Spiritui sancto, & cætera similia dicuntur, ad laudem pertinentia Trinitatis.* Hæc ibi olim in Nocturna vigilijs cuiuslibet diei Domini vltima lectio de Sanctissimæ Trinitate recitabatur, & in ea responsorium erat illud: *Duo Seraphini clamabant alter ad alterum & reliq.* Quod totum etiam nunc recitamus in diebus Dominicis minime impeditis, quamuis Lectio de sanctissima Trinitate sit præcisa. Hæc Durandus, in *Rationali Diuino officiorum li. 6. ca. 114.* Post Alexandri III. & aliorum Romanorum Pontificum tempora introductus est in Romanam Ecclesiam vsus aliarum Ecclesiarum: nunc enim colit diem festum in Octaua Pentecostes, id est, prima Dominica à septimo die Pentecostes. Auctor Pisanelle summe in *verbo Feria §. 3.* testatur, diem festum Sanctissimæ Trinitatis in nostro tempore celebrari mandato Ioannis XXII.

Obijcies quod Pelagius II. scribit in *Epist. ad Episcopos Germaniæ, & Galliæ, & reseruitur in c. Inuenimus, de Consecr. dist. 1.* ubi sic ait: *Inuenimus hæc nouem Præfationes in sacro Catholico tantummodo recipiendæ: vnam in Albis Paschalis: aliam in die Ascensionis Dominice: tertiam in die Pentecostes: quartam de Natali Domini: quintam de Apparitione Domini: sextam de Apostolis septimam de Sanctissimæ Trinitate: octauam de cruce, nonam de Ieiunio, & quadragesima, & Glossa ibi eas recenset, earundem iniitijs indicatis: vnam: Et te quidem omni tempore: secundam, Qui post resurrectionem suam: Tertiam: Qui ascendens super omnes celos: Quartam, Quia per incarnati Verbi mysterium: Quintam, quia cum vnigenitus tuus: Sextam, Te Domine suppliciter exorare: Septimam, Qui cum vnigenito Filio tuo, & Spiritu sancto: Octauam, Qui salutem humani generis: Nonam, Qui corporali ieiunio vitia comprimis: ergo cum antiquissima sit in Romana Ecclesia Præfatio de sancta Trinitate: consequens est, ut in ea quoque Ecclesia verusissima sit: celebritas sanctissimæ Trinitatis. Respondeo ex Micrologo in *Libello de Ecclesiasticis obseruationibus cap. 60.* est Præfationem antiquissimam esse, & vsu Romanæ Ecclesiæ tantari solitam: in diebus Dominicis non impeditis: non autem in die aliquo festo Trinitatis: eo quod Dominici dies, secundum morem Ecclesiæ Romanæ olim Sanctissimæ Trinitati dicati erant. Hinc est, ut Rupertus cum ageret de Diuinis officijs, meminerit etiam huius diei festi *lib. 1. cap. 1.* quia, ut dixi, aliarum Ecclesiarum more, ante Alexandri III. sæculum celebratur.*

Secundo quaeritur, Quid est, quod in veteri Testamento, cum Deus, vel Dominus nominatur, repeti ter soleat? Videtur Sanctissimæ Trinitatis mysterium non quidem expresse, & manifeste, sed occulte, & obscure significatum esse. Nam vnigenitus qui est in sinu Patris, ipse manifestum fecit in mundo. Et recte quidem, & obscure videtur quodammodo esse insinuatam *Isaie 6.* Vidit enim Propheeta magnus ille Dominum sedentem super solium excelsum, & eleuatum, & duo Seraphim, quorum vnus clamabat ad alterum: *Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus exercituum.* Ter dicitur: *Sanctus*, propter tres perso-

Num. 6. *nas : Dominus Deus exercituum, propter unitatem essentia diuinæque substantia. Num. 6. Sic benedixit filius Isra- el, & dicitis eis: Benedicat tibi Dominus, & custodiat te. O- fendat tibi Dominus faciem suam, & misereatur tui. Conuer- sat Dominus vultum suum ad te, & det tibi pacem. Deuter. 6. Audi Israel: Dominus Deus noster, Deus vnus est. In Psalmis, cum sermo est de Deo, non raro nomen Dei ter repeti- tur; quod autem sæpe fit, præsertim in re tanta, tamq; sub- limi non casu, nec fortuito fit, nec mysterio vacare cre- dendum est. Psa. 6. dicitur: *Discidite à me omnes qui opera mini iniquitatem: quoniam exaudiuit Dominus vocem fletus mei. Exaudiuit Dominus orationem meam; Dominus oratio- nem meam suscepit. Psa. 17. D. ligam te Domini fortitudo mea. Dominus firmamentum meum, & refugium meum, & libera- tor meus. Deus meus, adiutor meus, & sperabo in eum: prote- ctor meus, & cornu salutis meae, & susceptor meus. Psa. 40. In die mala liberabit eum Dominus. Dominus conseruet eum, & viuificet eum, & beatum faciat eum in terra, & non eradat eum in animam inimicorum eius. Dominus opem ferat illi su- per lectum doloris eius. Psa. 66. Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus, & metuant eum omnes fines terræ, Psa. 95. Cantate Domino canticum novum, Cantate Domino omnis terra. Cantate Domino, & benedicite nomini eius, an- nunciante de die in diem salutare eius. Et in eodem Psalmo. *Afferre Domino patria gentium, afferte Domino gloria, & honorem: Afferte Domino gloria nomini eius. (Patria gen- tium) inquit, id est, Familia & cognationes gentium. Psa. 117. Dextera Domini fecit virtutem: dextera Domini exalta- uit me, dextera Domini fecit virtutem.***

Item, non videtur, vt quidam Catholici & docti viri docent, mysterio vacare, quod in veteri Testamento He- braice conscripto sæpe Dei nomen pluraliter dictum, iun- gitur cum verbo singularis numer. Iob 35. Vbi Latine le- gitur: *Vbi est Deus qui fecit me:* Hebraice sic est: *Vbi est Deus factores mei:* Psa. 149. *Latus Israel in eo qui fecit eum:* Hebraice codex habet sic: *(Latus Israel in factoribus suis.)* Isa. 44. vbi Latine habetur: *Dicit Dominus faciens, & for- mans te.* Hebraice legitur: *(Dominus factores tui.)* & ibidem verfic. 14. vbi Latini codices habent: *Hæc dicit Dominus re- demptor tuus, & formator tuus.* Hebraici codices habent: *Dominus factores tui.* Et cap. 54. vbi Latina habent exem- plaria: *Quia dominabitur tui factores tui, Dominus exercituum.* Cap. 42. Latini Interpres habet: *Hæc dicit Dominus Deus creans caelos, & exiit eandem eos:* in Hebraeo est: *creantes caelos, & exiit eandem eos.* Psa. 20. Latine legitur: *Iustus Dominus: & i iustitia dilexit: equitatem vidit vultus eius,* Hebraice: *Aequitatem vidit vultus eorum: videlicet Patris, Filij, & Spi- ritus sancti.* Gen. 1. *In principio creauit Deus caelum, & terram.* In Hebraeo nomen Dei est nume: i pluralis, & ver- bum, creauit, singularis numeri, ita nempe Dicitur, *cre- auit, &c.* Ibidem: *Faciamus hominem ad imaginem, & similitudi- nem nostram:* & Genes. 3. *Ece Adam quasi vnus ex nobis fa- ctus est.* Genes. 11. *Venit igitur, descendamus, & confundamus ibi linguam eorum.*

Iudei nihil aliud habent, ad suæ perfidiae patrocini- um, nisi quod, cum Scripturæ sacræ Deum, vel Dominum no- minant, in numero multitudinis vocant, quia personæ primatiæ, vel incliæ cum de se ipsis loquuntur, plurium numero loqui consueuerunt, & nos quoque cum eis lo- quimur per pluralem numerum honoris causa. Id probant nonnullis etiam exemplis ex sacra Scriptura desum- ptis: Exodi enim 21. vers. 29. Latine legitur: *& Dominum eius occiderit.* in Hebraeo legitur: *Et domini occidentur.* Exo. 22. vers. 11. Latina Lectio habet: *Accipiet Dominus iumen- tum:* Hebraice: *Accipiet Domini eius iumentum,* Isa. 1. *Et a- sinus præsepe Domini sui.* in Hebraeo: *dominorum suorum.* Item, nomen Adonai est pluralis numeri, significans Do- nini mei, & tamen siue de Deo, siue de homine dicatur, reuerentiæ causa dicitur in numero multitudinis. Genes. 2. vers. 30. *Locutus est vir ille dominus terra,* in Hebraeo: *ocutus est vir ille, domini terra.*

Sed quid est quod Sacrae literæ, non semper de Deo pluraliter loquuntur, sed interdum? Quid itidem est, quod Dei nomen plurali numero positum cum verbo, vel adiectiuo nomine singularis numeri coniungitur? Dicunt boni isti viri, Hebraeam phrasim esse, non fecus, ac neutra nomina apud Græcos pluralia finita in Alpha, co- pulantur cum verbo singularis numeri. Quidquid isti perferri dicant, nos mysterium sanctissimæ Trinitatis putamus aliquando recte, & occulte significari in ve- teri testamento, vt qui hoc negant, gratis negare videan- tur, ne dicam malitiose.

Tertio quaeritur, Quid est, quod nonnulli Catholici tradunt, recte & obscure contineri mysterium sanctissi- mæ Trinitatis in nomine Hebraico ineffabili Dei, quod nomen Hebraei pronunciar non possent dicunt; & Græci Tetragrammaton vocant? Superius capite de iomo, quæstio- ne quinta, cum de Sacrosancto nomine Iesu tractarem, di- xi in illo nomine ineffabili Iehouah quatuor literas esse. Prima est Iod, secunda est He: tertia est Vau, quarta est He- repetita. Prima significat principium: secunda, vitam: tertia nexum, & vinculum. Et proinde primam literam esse voluit quidam Catholicorum pij. & docti viri, vt Ga- latinus & Vatablus supra e. 10. q. 5. notam primæ personæ in Trinitate, quæ est duarum personarum principium: se- cundam, secundæ personæ, in qua & per quatuordecim habeat vt sint, vel viuant: tertiam, tertiæ personæ, quæ est nexos & vinculum Patris, & Filij. Porro secunda litera, quæ est quasi symbolum secundæ personæ, bis ponitur ad signifi- candum duplicem respectum, vnum ad Patrem à quo est genitus, alterum ad Spiritum sanctum, cuius est cum Patre spirator, vel significantur duæ naturæ; Diuina, qua est ab æterno Deus, & humana suscepta, qua est in tem- pore homo.

Item eisdem Galatino, & Vatablo testibus, ineffabile nomen Dei veteres Hebraei vocare solebant, nomen expolitum, eo quod exponi soleret per nomen duodecim litterarum. Porro si hoc nomen Pater, Filius, & Spiritus sanctus, quas personas diuinissimas nomen ineffabile Dei recte, & obscure significat, si in Hebraeo sermo- nem conuertuntur, faciunt nomen duodecim litterarum. Et si hæc item nomina: Pater Deus, Filius Deus, & Spi- ritus sanctus Deus, tres in unitate, & vnitas in tribus He- braice proferantur, efficiunt nomen quadraginta dua- rum litterarum.

Præterea veteres Chaldaei, teste Galatino, lib. secund. de arcanis fidei Catholicorum capite. 10. dicuntur figura qua- dam decepta significasse Deum: scribebant enim ter li- teram Iod, quasi in triangulum, vnum Iod desuper, & de- inde sub illo, sunt ponebant Iod, & postea figura circulari clauderant, Iod significat Principium, vt superius dixi- mus. Ter scribebant Iod, vt Trinitas personarum signifi-icaretur: vnum Iod supra ponebant, & bis Iod sub illo, vt significarent personam Patris, à qua Filius, & Spiritus procedunt: circulo concludebant, vt significarent tres personas in Diuinitate subsistere, quæ principio caret & fine.

In mundo maxime celebris est numerus ternarius. Omnia videmus modum, speciem, & ordinem habere. Omnia sunt certa in numero, mensura & pondere. Omnia constant essentia, virtute, & operatione. In omni- bus sunt creatio, distinctio, & ornatus. In sole est lux, & splendor, & ex luce, & splendore clamor emanat. In ho- mine sunt voluntas, intelligentia, & memoria. In tem- pore præteritum, præsens, & futurum. In motu princi- pium, medium, & finis. In magnitudine longum, latum, & altum. In corpore, longitudo, latitudo & crassitudo. In ipso mundo, sunt elementa, cæli, & Angeli. In ele- mentis, leue, graue, & medium. In cælis, æreum, æthe- reum, empyreum. In Angelis tres Hierarchie, In singu- lis Hierarchijs tres ordines. Denique cuncta sunt ex ni- hilo condita, fouentur, conferuantur, gubernantur per potentiam, sapientiam, & benignitatem Dei: potentia



tribuitur Patri, sapientia Filio: benignitas Spiritui sancto. Denum funiculus triplex difficile tumpitur.

CAP. XIV.

De die festo corporis Christi.

Primo queritur. Quam antiqua sit huius diei festi celebritas? Ea est instituta ab Urbano IV. & quamvis sit multo recentior alijs Domini nostri celebritatibus: solemniori tamen, & frequentiori apud Christianum populum cultu, & veneratione obseruatur, & colitur. Extat in Clem. Si Dominus, de reliquijs, & venerat. Sancto. integra constitutio edita ab Urbano IV. que incipit: *Transiturus de hoc mundo ad Patrem*: vbi Pontifex decernit, vt is dies festus colatur feria quinta proxime sequenti octauam Pentecostes. Iucundiorum porro huius diei festi cultum facit publica totius Cleri, & Populi supplicatio, que dicitur Processio, eo die de more fieri solita, & peccatorum condonatio, quam Indulgentiam vocamus: que beneficio Pontificis conceditur singulis, qui hoc die festo Diuinis officijs interfunt: vt habetur in Clem. *nuper allata: si Dominus, de Reliq. & venerat. Sancto.* Cuius solemnitatis officium D. Thomas Doctor Angelicus, & Ordinis Prædicatorum splendor, eiusdem Urbani IV. iussu mira cum deuotionis suauitate ob institutionis tanti Sacramenti memoriam cum suis Octauis, integrum composuit, & in omnibus orbis Christiani Ecclesijs lætissime cantatur, & recitatur.

CAP. XV.

De die festo Transfigurationis Dominicæ.

Primo queritur. Quam antiqua sit Transfiguratio- nis Dominicæ solennis celebritas? In Græcorum Ecclesia hic dies festus videtur esse perantiquus. Nam in Monologio Græcorum die festi Augusti ponitur Transfiguratio Domini. At in Ecclesia Romana non videtur esse tam antiqua, ac vetus Transfigurationis Dominicæ celebritas. Teste Platina, Calixtus III. constituit, vt die sexta Augusti coleretur, quia eo die Christiani insignem victoriam, superato & cieto ad Belgradum Turcarum exercitu, reportarunt, vbi etiam idem Platina testatur, hunc diem festum non solum Callistum III. instituisse, sed in eorum eas peccatorum condonationes siue Indulgentias concessisse, quas ante concesserat Urbanus IV. in die festo corporis Domini: & horarum precationum Officium, quod Clerici persolunt, fuisse eius auctoritate compositum, quod quidem Platina testimonium tanquam falsum quidam rejciunt, aiunt enim diem festum Dominicæ Transfigurationis longe ante Callistum III. in Ecclesia Romana coli cæpisse, quoniam Vuandalbertus, qui teste Sigiberto in Chronico, & Trithemio de viris illustribus Ordinis Sancti Benedicti, lib. 2. c. 36. vixit tempore Lotharij Imperatoris circa annum Domini 850. in suo Martyrologio, quod carmine conscripsit, de hac celebritate agit his verbis: *Idibus octauis mortem passura, crucemque Christi sancta caro, æternam dedit ante figuram.* Et Durandus, & Beletus ante Callisti III. sæculum de Diuinis officijs scribentes huius diei festi sexta diei Augusti meminere. Præterea extant conciones Leonis I. de Transfiguratione Dominicæ.

Ceterum fortassis, quæ apud Durandum, & Beletum leguntur de die festo Transfigurationis Dominicæ, non sunt ab ipsis conscripta, sed ab alijs adiecta, & quod scripsit Vuandalbertus, ideo scripsit fortassis, propter Græcos, & Syros, qui hunc diem festum colebant. Leonis quoque I. Sermones non tanquam de festo, sed tanquam de arcano, & mirabili Transfigurationis Dominicæ my-

sterio facere conscripti. Aut fortassis Callistus III. non diem festum instituit, sed Missæ, & precationum officium composuit. Alicubi hic dies, vt festus seruator, & colitur, alibi vero non item. Certe necessitate, & præcepto ex iure communi non colitur. Nec enim in c. *Pronunciandum, de Consecrat. distin. 3.* nec in c. *Conquestus, de Ferys,* nec alibi in iure communi inter dies festos obseruandos habetur.

Secundo queritur, Cur in montem ascendere Christus Dominus voluerit, vt gloriam suam ostenderet? omnes tres Euangelistæ, Matthæus c. 17. Marcus c. 9. & Lucas 9. eum in montem ascendisse dicunt, vbi transfiguratus est. Primo, quia mons locus erat ab hominum turba remotior, sic Euthymius, Matth. 17. *Solebat Dominus orandi causa in montem ascendere, vbi solitudo maior est, & cæli conspectus liberior: vt Mar. 6. Luc. 6.* Accedit quod plerumque maior Dei gloria in montibus, qui cælo propinquiores sunt, & ab hominibus remotiores, non item in vallibus ostenditur.

Secundo quia celsitudo montis quandam cum celsitudine illius maiestatis, quam ostendit in Transfiguratione, cognationem habebat.

Tertio in montem, inquit Tertullianus lib. 4. contra Marcionem, ascendit. Nam & pristinum populum apud montem & visionem, & voce sua Creator initiauerat, oportebat in eo suggestu consignari nouum Testamentum, in quo conscriptum vetus fuerat. Erat illa res, dicit Hilarius in *Matthæum cap. 17.* figuratio. Sed cur Dominus Transfigurari voluit? Respondent Hilarius, Chryostomus, Euthymius, vt discipulos ob mentionem futuræ mortis merentes consolaretur; id fecisse Theophylactus ait, vt probaret quod dixerat superiori capite, se in gloria Patris sui venturum esse.

Tertio queritur, Quis mons ille fuerit, in quo transfiguratus est Dominus noster? Ex Euangelistis non habemus nomen eius montis; solum Lucas dixit: Ascendit in montem: Matthæus, & Marcus addiderunt: in montem excelsum: S. Petrus Epist. 2. cap. 1. Montem sanctum nominauit. Proprium igitur montis nomen Scriptura non expressit. Vereres Patres tradiderunt fuisse montem Thabor. Hieronymus [in Epist. ad Eutochium de Epitaphio Paulæ:] In monte, inquit, Thabor transfiguratus est Dominus. Idem quoque testatur Damascenus [in oratione de Transfiguratione,] Euthymius in illud Psalm. 88. *Thabor, & Hermon in nomine tuo exultabunt.* Cyrillus Cateche. 12. Beda de Sanctis locis, cap. 17. Porro hunc montem describit Hieronymus Olsa 5. Est, inquit, Thabor mons in Galilea situs, in campis rotundus atque sublimis, & ex omni parte finitus æqualiter. Beda vero loco citato hunc montem describit paulo latius: *Mons Thabor in medio Galilee campo, in tribus millibus manens ad Boream à Genesareth distat, ex omni parte rotundus, herbosus valde, & floridus, altitudine triginta stadiorum, vertex ipse campestris, & multum amœnus, viginti & trium stadiorum dilatatur: vbi grande monasterium, grandi quoque silua circumdatur, tres Ecclesias habens iuxta quod Petrus dixit: Faciant hic tria tabernacula. Locus muro cinctus grandia gestans adficia.*

Quarto queritur, Quoto ætatis anno Christus se transfigurauit? Quoto item mense, & Quoto die mensis, & Quota hora diei? De his nullum apud Euangelistas verbum. Græci in Monologio sic habent in sexta die Augusti: *Transfiguratio Domini, & Dei Saluatoris nostri Iesu Christi.* Sic etiam in Calendario Syrorum. Existimo apud Syros, & Græcos traditionem Ecclesiasticam fuisse, Dominum sese transfigurasse ea die sexta Augusti: ac proinde videtur Transfiguratio Dominicæ contigisse anno ætatis Christi trigesimo secundo, aliquot mensibus transactis à nece Ioannis Baptistæ, qui occisus est eodem anno tempore Paschali, teste Beda Mar. 6. Sed Durandus, & Ioannes Belerus locis supra citatis, docent Dominum transfiguratum fuisse initio Martij anno ætatis suæ 33.

Matt.
17.
Mar. 9.
Luc. 9.
Mar. 6.
Luc. 6.